

ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร¹
LEADERSHIP OF VILLAGE HEADMAN IN PREVENTING TRANSMISSION CORONAVIRUS DISEASE
MUEANGYASOTHON DISTRICT
YASOTHON PROVINCE

นายมานพ เลาศรี²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำของ ผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าสู่ชุมชนพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ในการดำเนินงานด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าสู่ชุมชนพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและขนาดของหมู่บ้านที่ปกครอง 3) เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ใหญ่บ้านอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ควรเป็นอย่างไร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 128 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test (independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA) และกรณีพบความแตกต่างใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำของ ผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าสู่ชุมชนพื้นที่อำเภอเมืองยโสธรอยู่ในระดับมาก เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป และการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ในการดำเนินงานด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าสู่ชุมชนพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร พบว่าผู้ใหญ่บ้านที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและขนาดชุมชนที่ปกครองแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำในการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อสังเกตของผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อภาวะผู้นำในการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จากปัจจัยพื้นฐาน

¹บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ๒

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๕

เซบฎบตงานและแจกจ่ายเทแกชารวมบ้านเตสรวมเสบองกนการตตเซช และบจจยตงานการจตการ พบว่าการอบรมพัฒนาศักยภาพ และความรู้ในการปฏิบัติงานป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ยังมีไม่ต่อเนื่อง

ABSTRACT

The purposes of this research are (1) to study the level of Leadership of Village Headman in preventing transmission Corona virus disease 2019 into Muang Yasothon district area, (2) to compare the level of Leadership of Village Headman in preventing transmission Corona virus disease 2019 into Muang Yasothon community area. This classified by demography of gender, age, education, the position duration, and scale of the governing village. (3) To study the guidelines for driving operations in preventing transmission Corona virus disease 2019 of the village headman of Mueang Yasothon District, Yasothon Province. The sample was 128 were village headman in Muang Yasothon district area. Tool used for data collecting was a set of questionnaire, Statistics used in data analysis were frequency, percentage, average, standard deviation, independent sample t-test, and one-way ANOVA (F-test). In the case is found the difference result used in Least Significant Difference (LSD).

The result of the study revealed Level of Leadership of Village Headman in preventing transmission Corona virus disease 2019 into Muang Yasothon district area was found to have a high level and accepted by the general public. The comparison of Leadership of Village Headman in preventing transmission Corona virus disease 2019 into Muang Yasothon district area, found out that the different of gender, age, education, and scale of the governing villages had no difference in opinion level on leadership in the prevention of coronavirus disease 2019 in statistically significant at the level .05. But the village headman who had different working period ,showed significantly different at the level .05. The fundamentals in administration of 4M (Man, Material, Money, Management). were inadequate. The study found out first, Man was insufficient of manpower, insufficient budget and delayed, limited quantity such as masks, alcohol gel, and personal protective equipment (PPE), Further more they felt that the potential development and operation knowledge in preventing transmission Corona virus disease 2019 were intermittent.

Keywords: Leadership, Village Headman ,Corona virus disease 2019

ที่มาและความสำคัญ

ประเทศไทย พบผู้ป่วยต้องสงสัยรายแรกเมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2563 เป็นนักท่องเที่ยวหญิงชาวจีนอายุ 74 ปี ซึ่งเดินทางมาถึงกรุงเทพมหานครโดยเที่ยวบินจากนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และ ณ วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2563 พบอัตราการติดเชื้อในประเทศไทย จำนวน 2,369 คน มีผู้เสียชีวิต 30 คน ผู้ป่วยรายใหม่ 111 คน ในกรุงเทพและจังหวัดนนทบุรี 1,250 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 101 คน ภาคเหนือ 86 คน ภาคกลาง 332 คน และภาคใต้ 409 คน (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563ก) และจากสถิติเมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2563 ประเทศไทยมีการระบ

และมีจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 จำนวน 2,826 คนจำนวนผู้รักษาหาย 2,352 คน คิดเป็นร้อยละ 83.2 ร้อยละของการรักษาหายอยู่ในลำดับที่ 2 ของโลกรองจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข, 2563) ก่อนที่ไทยจะพบการระบาดในแบบกลุ่มก้อนหรือคลัสเตอร์ ทั้งกลุ่มสถาบันบันเทิง สนามมวย กลุ่มพิธีทางศาสนา นำไปสู่การระบาดใหญ่และมาตรการ ล็อกดาวน์ปิดประเทศ ประเทศไทยเผชิญหน้ากับโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ประหลาดที่มีชื่อ โควิด - 19 นี้มาเกินกว่า 1 ปีแล้ว

สถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยและทั่วโลก มีการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออย่างรุนแรงและขยายวงกว้างแพร่กระจายเชื้อไปอย่างมาก จากรายงานผู้ป่วยยืนยันทั่วโลก 152 ประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2564 ถึงวันที่ 4 กรกฎาคม 2564 มีจำนวนผู้ป่วย 183,233,949 ราย รักษาหายแล้ว 168,609,914 ราย มีอาการรุนแรง 77,793 ราย และเสียชีวิต 3,987,322 ราย โดยมีประเทศที่มียอดติดเชื้อสูงสุด 5 อันดับ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 34,588,176 ราย อินเดีย 30,544,485 ราย บราซิล 18,742,025 ราย ฝรั่งเศส 5,836,654 ราย และรัสเซีย 5,585,799 ราย สำหรับประเทศไทย พบผู้ป่วยยืนยันสะสม จำนวน 254,204 ราย หายป่วยสะสม 193,477 ราย ผู้ป่วยยืนยันเสียชีวิตสะสม 2,132 ราย ซึ่งวันที่ 4 กรกฎาคม 2564 ในประเทศไทยพบผู้ป่วยรายใหม่ในวันนี้ 5,916 ราย เสียชีวิต 44 ราย ซึ่งถือว่ามียอดการพบผู้ติดเชื้อและยอดผู้เสียชีวิตที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค, 2563)

สำหรับสถานการณ์การระบาดและการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ระลอกใหม่ จังหวัดยโสธรได้มีมาตรการในการเฝ้าระวังติดตามผู้ที่เดินทางกลับมาจากประเทศกลุ่มเสี่ยงที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยความร่วมมือทั้งจากฝ่ายปกครอง สาธารณสุข กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เฝ้าระวังในพื้นที่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง และเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2564 จังหวัดยโสธร ได้ออกแถลงการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์การติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในพื้นที่ โดยระบุว่าได้รับรายงานการสอบสวนโรคระบาดวิทยาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร พบผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในพื้นที่จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นรายแรก ที่ติดเชื้อโควิด 19 ระลอกที่ 2 โดยผู้ป่วยรายนี้มีอาชีพพนักงานในโรงงานแปรรูปกุ้ง อ.เมือง จ.สมุทรสาคร เป็นผู้ป่วยที่ไม่แสดงอาการเดินทางกลับบ้านที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร, 2564) หลังจากผู้ป่วยรายนี้ก็พบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากการระบาดระลอก ที่ 2 ของจังหวัดยโสธร ข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม 2564 พบผู้ติดเชื้อสะสมจากวันที่ 1 เมษายน 2564 ถึงวันที่ 4 กรกฎาคม 2564 จำนวน 197 ราย รักษาหายแล้ว 138 ราย เสียชีวิต 3 ราย โดยจำนวนผู้ติดเชื้อมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร 103 ราย ตามด้วยอำเภอเลิงนกทา 25 ราย และอำเภอกุดชุม 17 รายตามลำดับ

ในระดับหมู่บ้านผู้ใหญ่บ้านถือเป็นผู้นำสูงสุด มีภารกิจและบทบาทหน้าที่สำคัญในการขับเคลื่อนสร้างมาตรการต่างๆในการควบคุมไม่ให้เชื้อไวรัสเข้าสู่ชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ที่รู้ปัญหา รู้ข้อมูลต่าง ๆ อีกทั้งมีความใกล้ชิดและได้รับความศรัทธาจากประชาชนในหมู่บ้าน พร้อมมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 และ เป็นเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พุทธศักราช 2548 แต่ในการขับเคลื่อนงานดังกล่าวผู้ใหญ่บ้านหลายหมู่บ้านยังไม่เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นผู้นำหมู่บ้านในการป้องกันโรคระบาด ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและ

สนับสนุนผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธรให้สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อที่จะได้ทราบถึงภาวะผู้นำของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธรที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร

คำถามการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธรในการดำเนินงานป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษาอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธรมีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นอย่างไร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของบุคคลของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และขนาดหมู่บ้าน มีผลต่อภาวะผู้นำในการดำเนินงานป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือไม่
3. แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธรในการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธรในการดำเนินงานด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าสู่ชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและขนาดของหมู่บ้านที่ปกครอง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ควรเป็นอย่างไร

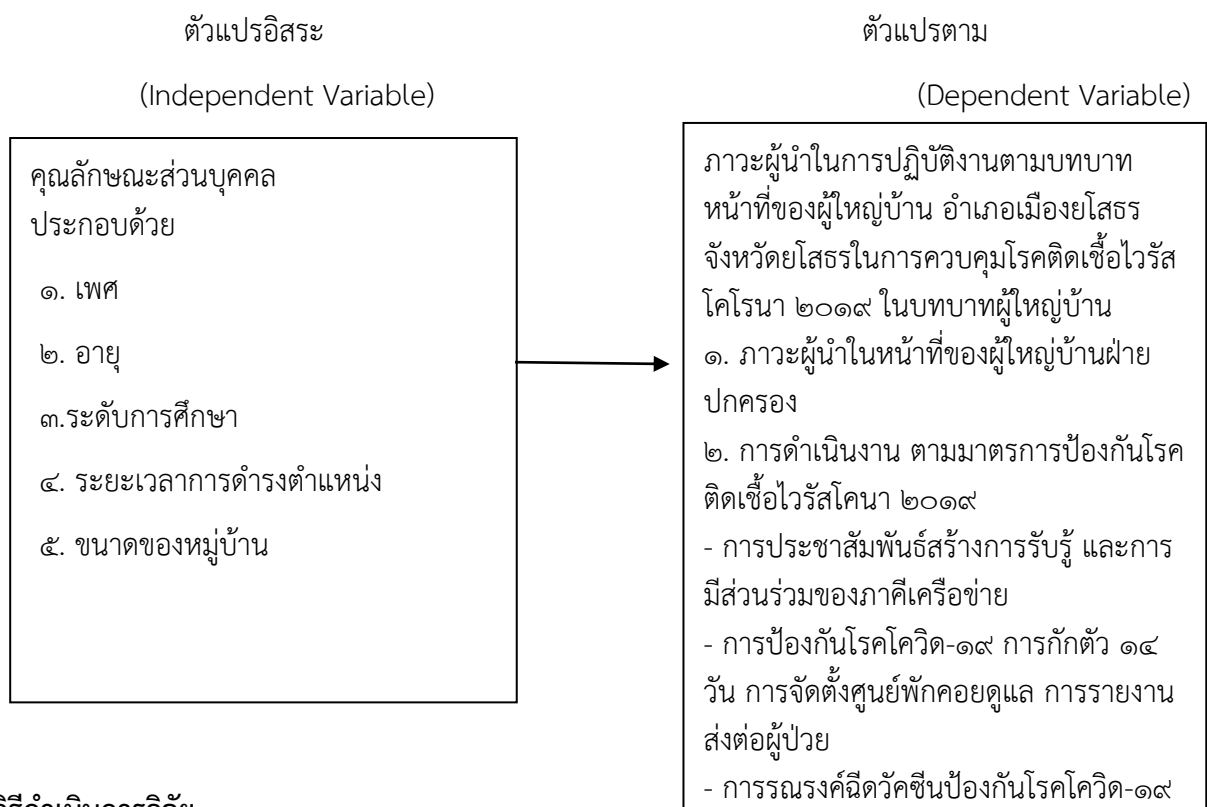
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธรในการดำเนินงานป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่อำเภอเมืองยโสธร
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
3. แนวคิดทฤษฎีประชากรศาสตร์
4. นโยบายของกรมการปกครองในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด – 19 และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค
5. ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามกำหนดขั้นตอนการศึกษาแนวทางในการดำเนินการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 190 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของยามานะ (Yamane,1973,P25) จากประชากร 190 ราย กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สัดส่วนค่าความคลาดเคลื่อน(e) เท่ากับ 0.05 ซึ่งเมื่อแทนค่าในสูตรของ Yamane แล้ว สัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีค่า เท่ากับ 257.1429 ดังสูตรต่อไปนี้

2.เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเชิงปริมาณ สำหรับการวิจัยคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และขนาดหมู่บ้าน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด จำนวนทั้งสิ้น 42 ข้อ ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำในหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 12 ข้อ

2. การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันโรคโควิด-19 จำนวน 10 ข้อ

3. การดำเนินการป้องกันโรคโควิด-19ภายในหมู่บ้าน ได้แก่ การประสานข้อมูลผู้เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง การจัดตั้งศูนย์พักคอย และการรายงานส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับรักษา จำนวน 10 ข้อ

4. การรณรงค์สร้างภูมิคุ้มกันหมู่ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ดำเนินงานหมู่บ้านธงฟ้าพื้นที่ปลอดภัยไม่มีผู้ป่วยโควิด-19 จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ลักษณะคำถามเป็นแบบคำถามปลายเปิด

โดยในแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความคิดเห็น ซึ่งเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1 เครื่องมือโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่างๆ และเอกสารตำราเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามอำนาจของผู้ใหญ่บ้าน เพื่อกำหนดประเด็นต่างๆแล้วกำหนดเป็น ข้อคำถามในการสร้างเครื่องมือเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานภายใต้ภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน และด้านการดำเนินงานป้องกันโรคโควิด-19 ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ ประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง ที่จะเก็บข้อมูล จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธี สัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของค่าอัลฟา ที่ระดับเกินกว่า 0.70

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นไปใช้ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้านผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแยกเป็น 1 ประเภท คือ การเก็บข้อมูลเชิง ปริมาณโดยการแจกแบบสอบถามแก่ ผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอเมืองยโสธรจังหวัดยโสธร จำนวน 128 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1.ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยดำเนินการตามขั้นตอน
- 2.ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
- 3.ลงรหัสในแบบสอบถามตามแบบการลงรหัส (Coding From)

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และหาค่า ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขต อำเภอเมืองยโสธร จังหวัด ยโสธร โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard beviation) สำหรับเกณฑ์ในการแปล ความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดใช้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 :103)

ระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่มาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่น้อย	ให้ 2 คะแนน

ระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

นำแบบสอบถามไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การจัดกลุ่มข้อเสนอแนะสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และพรรณนาความ

6.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ ดังนี้

1.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน สถิติที่ใช้ ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน จำแนก เพศ สถิติที่ใช้ คือ T-Test ด้านอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และขนาดหมู่บ้าน สถิติที่ใช้ ได้แก่ F-test (One - way ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ถ้าพบความแตกต่างจะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ LSD

4.การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ จะใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร พบว่า ระดับภาวะผู้นำของ ผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าสู่ชุมชนพื้นที่อำเภอเมืองยโสธรอยู่ในระดับมาก เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป และการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ในการดำเนินงานด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าสู่ชุมชนพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร พบว่า

ผู้ใหญ่บ้านที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและขนาดชุมชนที่ปกครองแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำในการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อสังเกตของผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อภาวะผู้นำในการดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จากปัจจัยพื้นฐานการบริหารตามหลัก 4 M พบว่า ปัจจัยด้านคน(Man) มีข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ ปัจจัยด้านงบประมาณ(Money) ที่ไม่เพียงพอและมีความล่าช้าในการเบิกจ่าย ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์(Material) ในการปฏิบัติงานมีจำกัด เช่น หน้ากากอนามัย เจลล้างมือแอลกอฮอล์ ชุดป้องกันเชื้อไวรัส PPE มีไม่เพียงพอในการใช้ปฏิบัติงานและแจกจ่ายให้แก่ชาวบ้านได้สวมใส่ป้องกันการติดเชื้อ และปัจจัยด้านการจัดการ พบว่าการอบรมพัฒนาศักยภาพ และความรู้ในการปฏิบัติงานป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ยังมีไม่ต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง.(2550).**กำนันผู้ใหญ่บ้านยุคใหม่**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาารักชาติดินแดน,
- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563ข). **รายงานโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมควบคุมโรค. กระทรวงสาธารณสุข. (2563ก). **คู่มือการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 สำหรับประชาชน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง ประเทศไทย.
- เกตุสุดา โภคนิตย์ และ กีฬา หุญยศ. (2559).**บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษานายก องค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ**. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- จิรัชช วีระสัย, **พิพิธภัณฑท์ท้องถิ่นในประเทศไทย**(กรุงเทพ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร,2539.) หน้า 23-24
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2549). **ภาวะผู้นำองค์กรยุคใหม่**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ชายรัตน์ดิลก ณ ภูเก็ต. (2552). **องค์การและการบริหารจัดการ**. นนทบุรี: อิงค์ปียอนด์
- ทิพวรรณ เคาวางกูร.(2531).**บทบาทของสตรีชนบทในการร่วมพัฒนาสหกรณ์การเกษตร:ศึกษา กรณีสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน ลาดบัวหลวง จำกัด**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- บัญชา เกิตมณี, สุรชัย ธรรมทวิธิกุล, ญาณพินิจ วชิรสุรงค์, บดินทร์ชาติ สุขบท, และสมบัติ ทีฆทรัพย์. (2563). **แนวคิดและทิศทางการแก้ปัญหาโควิด-19**. วารสารก้าวทันโลก วิทยาศาสตร์, 20(1), 1-12.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น** . กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประทีป จงสีธรรม. (2529). **ผู้นำสตรีในการปกครองระดับท้องถิ่นของไทย : ศึกษาบทบาทความเป็นผู้นำ ของกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านสตรีทั่วประเทศ 2528**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิชาภพ พันธุ์แพ. (2554). **ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). **ภาวะผู้นำ**. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์ม และไซเท็กซ์

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

วรกัญญาพิไล แกะระหัน. (2555). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 11.**

วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์ (2553) **การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กร**. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จังหวัดยโสธร (ศบค.ยส.). (2564).

ประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดยโสธร สืบค้นจาก

<http://www.yasothon.go.th/web/manage/announce.html>

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **ข้อมูลสำหรับการป้องกันตนเอง**

จากโรค COVID-19 เอกสารเผยแพร่สำหรับประชาชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การ

เกษตรแห่งประเทศไทย.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.

สมเดช สิทธิพงศ์พิทยา. (2533). **บทบาทของสำนักงานพัฒนาชุมชนเขตในการสนับสนุนงานพัฒนาชนบท**

ของจังหวัดและอำเภอ: ศึกษาจากทัศนะของพัฒนากรจังหวัดและ พัฒนาการอำเภอ. วิทยานิพนธ์

รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมมารถ สุรโรคา. (2553). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การ**

บริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย ,

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สร้อยสุรีย์รัตน์ พลพรพิสิฐ. (2542). **ภาวะผู้นำกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณี**

จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ,คณะรัฐศาสตร์ ,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สรียา วิไลพงศ์. (2551). **ความเปลี่ยนแปลงของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะ**

ปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2551 : กรณีศึกษา ในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองและการปกครอง ,บัณฑิตวิทยาลัย ,

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุรัชย์ โชคครรชิตไชย. (2563). **โควิด-19: การระบาดระลอกใหม่ในประเทศไทยปลายปี 2563.**

วารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย, 10(3), 1-2.

อมรรรัตน์ เทพพิทักษ์. (2552). **ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ของเจ้าหน้าที่กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์**. วิทยานิพนธ์ ศศม. จังหวัดนครปฐม:
มหาวิทยาลัยมหิดล.กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

อุทัย หิรัญโต. (2523). **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Achua, C. F. and Lussier, R. N. 2010. **Effective Leadership**. 4th ed. South-Western:
Cengage Learning.

Bass, B. M. (1990). **Bass and Stogdill's Handbook of Leadership: Theory,
Research, and Managerial Applications** (3rd ed.) New York, NY: Free Press.

Dubrin .J. (1998). **Leadership Research Finding : Practice and Skills**. Boston
Houghton : Mifflin Company.

Frigon, N.L. and Jackson, H.K. (1996). **The Leader**. New York : America.

Gardner J.W.(1990). **On Leadership**. New York : Free press.

Koontz Harold, Cyril O Donnell & Heinz, Weihrich, **Management**, (New York:
Prentice Hall Inc., 1994), p. 121

Li, S., Wang, Y., Xue, J., Zhao, N., & Zhu, T. (2020). **The impact of COVID-19
Epidemic declaration on psychological consequences: A study on
active Weibo users**. International Journal of Environmental Research and
Public Health, 17(6), 2032. doi: 10.3390/ijerph17062032.

Mondy,R. W., & Mondy, J.B. (2014). **Human Resource Management**. 13th
ed.Boston, MA:Prentice Hall

Mosley, D. C. (1996). **Management concept and practices**. New York: Harper-
Collins

Stogdill,R.M.(1981) **Handbook of leadership** .New year: The Free

Zanger & Folkman. (2002). **The Extraordinary Leader**. New York: McGraw-Hill
Company.

Zhang, M., Zhou, M., Tang, F., Wang, Y., Nie, H., Zhang, L., & You, G. (2020).
Knowledge, attitude, and practice regarding COVID-19 among

healthcare workers in Henan, China. The Journal of Hospital Infection, 105(2), 183-187. doi: 10.1016/j.jhin.2020.04.012